

Хмельницький національний університет
Факультет економіки і управління
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва за матеріалами ТОВ
«Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький

Рівень вищої освіти бакалавр

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Шифр і назва спеціальності

Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
Назва

КВРФБС.019278.01.10.00

Виконав студент IV курсу група ФБС-19-1 _____ Микола КАПУСТА
Шифр Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник канд. екон. наук, ст.викладач _____ Іванна СИДОРЧУК
Науковий ступінь, звання Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Нормоконтролер _____
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

До захисту допускаю:
Завідувач кафедри ФБСС _____ Ніла ХРУЩ
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

_____ 2023 р.

Хмельницький 2023

Зміст

Вступ	5
1 Теоретичні засади оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва	7
1.1 Економічна сутність та класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва	7
1.2 Форми оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва	14
2 Аналітико-практичні аспекти оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва	22
2.1 Аналіз податкових надходжень до бюджету Хмельницької області та фінансово-господарської діяльності ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки	22
2.2 Напрями удосконалення оподаткування доходів ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки	38
Висновки	46
Список використаних джерел	50
Додатки	55

Вступ

Складна економічна та безпекова ситуація в Україні вимагає розробки заходів націлених та підтримку розвитку суб'єктів малого підприємництва. Враховуючи високу мобільність, гнучкість, охоплення значної частини зайнятого населення, створення нових робочих місць, суттєву роль у наповненні місцевих бюджетів саме малий бізнес є запорукою стабілізації вітчизняної економіки. В таких умовах пріоритетним завданням держави є формування ефективної податкової політики, яка сприятиме подальшому розвитку підприємницької активності, створенню якісного конкурентного середовища та усуненню зловживання у сфері нарахування і сплати податків.

Теоретичні та практичні аспекти оподаткування малого бізнесу є об'єктом досліджень таких вчених як: Кізіма А.Я, Кушнірик І.П., Синчак В.П., Лебеда М.О., Матвійчук Л.О., Труш Ю.Л., Безкровний О.В., Дмитрів В.І., Рижков Д.В., Левін В.І. та ін. Віддаючи належне значному науковому доробку науковцям, які досліджують різні аспекти оподаткування суб'єктів малого підприємництва, варто зауважити, що в умовах нових викликів та ризиків питання оподаткування потребують детального вивчення.

Метою кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних положень і практичних підходів до організації системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- дослідити сутність та класифікацію доходів суб'єктів малого підприємництва;
- систематизувати форми оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва;
- дослідити компонентну модель оподаткування суб'єктів малого підприємництва в Україні;
- проаналізувати податкових надходжень до бюджету Хмельницької області;

– визначити напрями удосконалення оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва.

Об'єктом кваліфікаційної роботи є оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва.

Предмет дослідження є теоретико-методичні аспекти та практичні рекомендації щодо організації системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва.

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи використовувалися методи аналізу та синтезу для визначення економічної сутності доходів суб'єктів малого підприємництва та форм оподаткування; узагальнення – для розробки напрямів удосконалення системи оподаткування малих підприємств; графічний – для візуалізації одержаних результатів дослідження.

Практична значимість одержаних результатів полягає у тому, що запропоновані напрями удосконалення системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва та проведені розрахунки можуть бути використані малими підприємствами для вибору системи оподаткування та формування власної податкової політики.

Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, які регулюють питання оподаткування суб'єктів малого підприємництва; праці вітчизняних і зарубіжних науковців та практиків з обраної тематики; інформаційні ресурси мережі Інтернет; фінансова та податкова звітність ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи – 55 сторінок друкованого тексту. Робота містить 11 таблиць, 19 рисунків та 3 додатки. Список використаних джерел налічує 42 найменування.

1 Теоретичні засади оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва

1.1 Економічна сутність та класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва

На сучасному етапі розвитку України мале підприємництво є рушійним фактором розвитку економіки, інструментом підвищення її ефективності та гнучкості, каталізатором ділової активності, економії та раціонального використання всіх ресурсів в умовах невизначеності, ризиків та динамічних змін. Нові виклики, які спричинені карантинними обмеженнями пов'язаними із пандемією COVID-19, повномаштабною війною, яка відбувається на території нашої країни, проведення інституційної реформи, децентралізації та спрощення системи державного управління породжують необхідність приділення особливої уваги питанням формування, розподілу та оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва та ролі держави в цій сфері.

Перш ніж розглядати питання формування доходів та їх оподаткування суб'єктами малого підприємництва, необхідно уточнити ключові дефініції, які є дискусійними, оскільки чітко невизначені та не врегульовані на законодавчому рівні, проте є досить важливими. Аналіз нормативно-правових актів, які регулюють усі аспекти підприємницької діяльності, в тому числі і фінансові, виявив різні підходи до градації підприємств. Так, у ст 55 Господарського кодексу України зазначено, що «суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва» [6] та подано їх градацію залежно від кількості працюючих та доходів. В той же час, у ст. 2 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зазначено, що «підприємства (крім бюджетних установ) можуть належати до

таких категорій підприємств - мікропідприємств, малих, середніх або великих підприємств» [11] та подано їх градацію виходячи з балансової вартості активів, чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та середньої кількості працівників (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Класифікація суб'єктів малого підприємництва відповідно до Господарського кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Вид суб'єкта господарювання	Господарський кодекс України	Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
Суб'єкти мікропідприємництва	Фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро	Підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: – балансова вартість активів - до 350 тисяч євро включно; – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 700 тисяч євро включно; – середня кількість працівників - до 10 осіб включно.
	Юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро	
Суб'єкти малого підприємництва	Фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро	Підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв: – балансова вартість активів - до 4 мільйонів євро включно; – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - до 8 мільйонів євро включно; – середня кількість працівників - до 50 осіб включно.
	Юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро	

Джерело : складено автором на основі [6,11]

Враховуючи таку невідповідність у віднесенні господарюючих суб'єктів до певної групи за наведеними нормативно-правовими актами, з метою проведення дослідження питань оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва візьмемо за основу систематизацію, яка наведена у Господарському кодексі України.

Сутність малого підприємництва як методу господарювання розкривається через функції (рисунок 1.1).

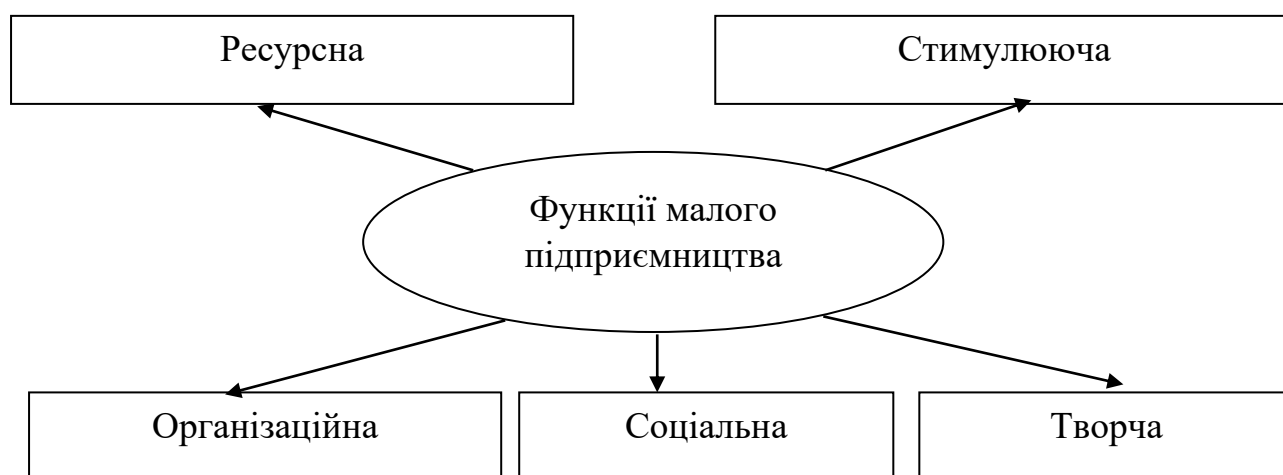

Рисунок 1.1 – Функції малого підприємництва

Джерело : складено автором на основі [10, 24, 29, 42]

Ресурсна функція підприємництва полягає у найефективнішому використанні усіх видів ресурсів, які суб'єкти господарювання використовують в процесі своєї діяльності (матеріальних, трудових, фінансових, інформаційних, кадрових та ін.

Організаційна функція підприємництва полягає у ефективній організації основних та допоміжних бізнес-процесів (організації усіх етапів виробництва, реалізації, маркетингу, менеджменту).

Творча функція полягає у генеруванні та реалізації нових сучасних ідей, впровадженні наукових розробок, інноваційних проектів.

Стимулююча функція полягає у здійсненні раціонального планування, організації та мотивуванні ефективного використовувати ресурси та максимального задоволення потреби споживачів;

Соціальна функція передбачає виготовлення та реалізацію суспільно значимих та необхідних товарів і послуг.

На сучасному етапі розвитку підприємницької діяльності дохід є основним показником та індикатором ефективності ведення бізнесу.

Визначення сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва» потребує вивчення наукових концептів та підходів до трактування змісту даної економічної категорії (рисунок 1.2).

Рисунок 1.2 – Наукові підходи до визначення сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва»

Джерело : складено автором на основі [18, 10]

Відповідно до економічного підходу дохід суб'єктів малого підприємництва ототожнюється із виручкою від реалізації товарів, робіт, послуг.

Бухгалтерський підхід до сутності поняття «дохід» переважно базується на терміні «економічна вигода». Бухгалтерський підхід до визначення поняття «дохід» закладений і у діючих стандартах бухгалтерського обліку. Зокрема у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» дохід визначено як «збільшення економічних вигод у вигляді надходжень активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (крім зростання

власного капіталу за рахунок внесків учасників (власників) за звітний період» [26].

Ресурсний підхід до визначення сутності доходів суб'єктів господарювання, у тому числі і малого бізнесу полягає у розгляді доходу як фінансового ресурсу. «Дохід підприємства – це фінансові ресурси, що формуються в результаті виробництва та реалізації товарів, забезпечують кругообіг основного та оборотного капіталу» [34].

Аналітично-управлінський підхід розширює сутність поняття та дозволяє визначати його зміст виходячи з трьох аспектів: ретроспективного, поточного та стратегічного.

Ретроспективний підхід до трактування сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва» полягає у визначенні його змісту через призму діяльності суб'єкта господарювання, тобто дохід трактується як результат використання власних та залучених ресурсів у господарську діяльність.

Поточний підхід до визначення сутності поняття полягає у трактуванні його сутності через призму сучасного стану розвитку суб'єкта малого підприємництва. Тобто дохід визначається як сума вигоди, яка дозволяє оцінити місце підприємства на ринку, у галузі, у конкурентному середовищі.

Стратегічний підхід до трактування сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва» полягає у визначенні його змісту через призму формування можливих майбутніх конкурентних переваг підприємства. Тобто дохід визначається як фінансово-економічна платформа, базис або підґрунтя заряд формування майбутніх конкурентних переваг.

Визначення сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва» з врахуванням специфіки розглянутих підходів дозволило виокремити наступні основні його характеристики:

- дохід є видом фінансових результатів господарської діяльності суб'єктів малого підприємництва в певному періоді;
- дохід характеризується одержанням економічних вигод;

- основною формами доходу є виручка від реалізації товарів, робіт, послуг;
- дохід характеризується грошовою формою одержаних економічних вигод;
- висока залежність рівня доходу від ризиків, які притаманні підприємницькій діяльності;
- оцінка доходу суб'єкта малого підприємництва має враховувати фактор часу.

Специфіка та соціально-економічний зміст доходів суб'єктів малого підприємництва найповніше розкривається під час дослідження їх класифікаційних ознак. Систематизація доходів суб'єктів малого підприємництва за напрямом використання інформації про доходи: для обліку, контролю, планування, реалізації конкретних рішень, оподаткування має практичне значення (таблиця 1.2).

Таблиця 1.2 –Класифікація доходів суб'єктів малого підприємництва за напрямом використання інформації про доходи

Напрямок використання	Класифікаційна ознака	Вид доходу
Для цілей бухгалтерського обліку	За видами діяльності	Доходи операційної, фінансової, інвестиційної, надзвичайних подій
	За віднесенням до звітних періодів	Доходи минулих періодів, поточні доходи, доходи майбутніх періодів
	За напрямом використання активів	Відсоткові, дивідентні, роялті
Для оподаткування	За рівнем оподаткування	Доходи, які враховуються до бази оподаткування і такі, які не враховуються
Для прогнозування і планування	За можливістю планування	Планові, позапланові
	За впливом інфляційних процесів	З високим, середнім та низьким ризиком знецінення вартості
	За можливістю передбачення	Звичайні, надзвичайні
Для прийняття рішень	За ступенем керованості	Релевантні, нерелевантні
	За можливістю вибору	Альтернативні, імперативні
	За ступенем регулювання	Контрольовані, неконтрольовані
	За ступенем ризику	Із суттєвим рівнем ризику, з низьким рівнем ризику, безризикові
Для контролю	За центрами відповідальності	За центрами прибутку, за центрами доходу

Джерело : складено автором на основі [10,41,42]

Систематизація доходів суб'єктів малого підприємництва за бухгалтерським підходом дозволяє коректно формувати фінансову звітність та відображати у звітності доходи відповідно до чинних вимог бухгалтерського обліку.

Структурування доходів за видами діяльності має важливе значення для оцінки ефективності діяльності суб'єктів малого підприємництва. Чітко визначені доходи дають змогу правильно інтерпретувати їх економічний зміст, та прийняти обґрунтовані рішення.

Класифікація доходів для цілей прогнозування і планування дозволяє виокремлювати доходи в залежності від можливостей планування їх обсягів, впливу інфляційних процесів та можливістю передбачення. Поділ доходів за означеними класифікаційними ознаками сприяє проведенню якісного планування та прогнозування, що дозволить суб'єктам малого підприємництва здійснювати ефективну діяльність як в теперішньому так і майбутньому періодах.

Систематизація доходів для прийняття рішень дозволяє виокремлювати доходи за можливістю вибору, за ступенем керованості, за ступенем регулювання, за ступенем ризику. Такий підхід дозволяє систематизувати необхідну інформацію, яка є підґрунтям для ухвалення та реалізації рішень щодо формування, використання та розподілу та використання доходів. Так, релевантними називаються такі доходи суб'єктів малого підприємництва, які можуть бути змінені внаслідок прийняття рішення. Нерелевантні доходи не залежить від прийняття рішення суб'єктами малого підприємництва.

Класифікація доходів для цілей оподаткування дозволяє коректно заповнювати податкові декларації, відображати доходи у фінансовій звітності та вести ефективний податковий облік, що дозволить уникнути штрафних санкцій та позапланових податкових перевірок.

Таким чином, одним з найінформативніших методів визначення успішності діяльності суб'єктів малого підприємництва є аналіз їх обсягів та структури доходів як результату зусиль суб'єктів господарювання, спрямованих на забезпечення їх конкурентоспроможності, фінансової стійкості

та ліквідності. Дохід є складною економічною категорією, що поєднує стратегію і тактику господарюючих суб'єктів та об'єднує всі види діяльності підприємств.

Логічна та структурована систематизація доходів дозволить приймати ефективні рішення стосовно їх формування, обліку, розподілу та оподаткування. Розуміння природи доходів та чітка їх класифікація є необхідною умовою розуміння наслідків їх оподаткування, оскільки зростання податкового навантаження, ускладнює виконання функцій, покладених на суб'єктів малого підприємництва, знижує привабливість малого бізнесу та негативно впливає на соціальну структуру суспільства.

1.2 Форми оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва

Мале підприємництво має значний вплив на економіку будь-якої країни, виступає невід'ємним суб'єктом ринку, насичує споживчі ринки якісними товарами і послугами, сприяє зростанню рівня зайнятості та скороченню безробіття, відіграє особливу роль у формуванні конкурентоспроможного середовища, підвищує рівень добробуту населення та сприяє зростанню економічної безпеки країни. Останніми роками частка вітчизняних суб'єктів малого підприємництва у загальній доданій вартості має тенденцію до зростання, проте її рівень залишається недостатньо високим у порівнянні із розвинутими в економічному та соціальному планах країнами світу.

Підприємницьке середовище для малих суб'єктів господарювання є більш жорстким, оскільки такі підприємства мають нижчий рівень фінансової стійкості, менший обсяг фінансових ресурсів, вони обмежені в можливостях залучати дешеві кредитні ресурси та використовувати сучасні фінансові інструменти через вихід на зовнішні ринки позикових коштів, не можуть користуватися перевагами міжнародного оподаткування.

В таких умовах, система оподаткування виступає одним із найдієвіших засобів впливу на діяльність суб'єктів малого підприємництва. Податкове регулювання безпосередньо стосується кожного суб'єкта господарювання незалежно від обраної організаційно-правової форми, виду діяльності чи фінансово-господарських операцій.

Зважаючи на істотну роль малого бізнесу, питання державної підтримки, нормативно-правового забезпечення, оподаткування, наразі є досить актуальним. Відповідно до Податкового кодексу України малий бізнес може застосовувати загальну або спрощену систему оподаткування.

Вибір форми оподаткування для суб'єкта малого підприємництва є особливо важливим та серйозним питанням, оскільки податки є безумовними регулярними платежами, які значно зменшують розмір прибутків таких підприємств. Такий вибір здійснюється із врахуванням ряду принципів (рисунок 1.3).

Рисунок 1.3 – Принципи, які враховують суб'єкта малого підприємництва при виборі системи оподаткування

Джерело : систематизовано та доповнено автором [4, 22, 24, 33]

Система оподаткування визначає місце та роль господарюючого суб'єкта у фіскальних відносинах із державою, впливає на формування господарських взаємозв'язків з різними контрагентами та визначає обсяг фінансових витрат та витрат праці під час ведення обліку, складання звітності, подання податкових декларацій.

Під час вибору системи оподаткування суб'єктам малого підприємництва необхідно враховувати такі основні чинники:

- обраний вид діяльності;
- запланований обсяг доходів;
- обсяг витрат, які можуть виникнути в процесі здійснення господарських операцій;
- коло контрагентів, системи оподаткування на якій вони знаходяться та об'єкт діяльності: послуги чи товари;
- необхідність залучення найманих працівників для забезпечення діяльності суб'єкта господарювання та їх кількість тощо.

Загальна система оподаткування не передбачає застосування обмежень стосовно видів діяльності, обсягів доходів та кількості найманих працівників, тобто суб'єкти малого підприємництва мають змогу вільно провадити свою діяльність.

«Спрощена система оподаткування, обліку та звітності - особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, встановлених Податковим кодексом, на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності» [30].

Спрощена система оподаткування, відповідно до чинного законодавства, передбачає поділ платників єдиного податку на чотири групи. На першій та другій групі мають право перебувати лише фізичні особи-підприємці. На третій та четвертій групі – як фізичні особи-підприємці так і підприємства.

Спрощена система оподаткування має ряд обмежень, які стосуються видів діяльності, кількості найманих працівників, рівня одержаних доходів.

Особливості застосування загальної та спрощеної систем оподаткування для юридичних і фізичних осіб наведені в таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Характеристики загальної та спрощеної систем оподаткування суб'єктів малого підприємництва

Критерій	Загальна система	Спрощена система оподаткування			
		I група	II група	III група	IV група
Вид діяльності	Обмеження відсутні	Існують обмеження	Існують обмеження	Існують обмеження	Існують обмеження
Кількість найманих осіб	Обмеження відсутні	Без найманих працівників	До 10 осіб	Обмеження відсутні	Без найманих працівників (лише члени сім'ї), виняток-спеціалізовані сезонні роботи
Максимальний обсяг доходу	Обмеження відсутні	167 МЗП	834 МЗП	1167 МЗП	Обмеження відсутні
Ставки податку	18% податку на прибуток (для юр.осіб) 18% ПДФО (для фіз.осіб)	До 10% розміру прожитк. мінімуму	До 20% МЗП	За умови сплати ПДВ - 3% від доходу або 5% від доходу без сплати ПДВ	Ставка залежить від виду земельної ділянки
Реєстрація платником ПДВ	При обсязі оподатковуваних операцій 1 млн. грн. є платником ПДВ	Не є платниками ПДВ	Не є платником ПДВ	За ставкою 3% є платниками ПДВ, за ставкою 5% не є платниками ПДВ	Не є платниками ПДВ
Звітний період	Календарний квартал/рік	Календарний рік		Календарний квартал	
Порядок подання звітності	Декларація про доходи подається раз на рік не пізніше ніж 9 лютого наступного року або 60 календарних днів після закінчення звітного року	Податкова декларація подається раз на рік протягом 60 календарних днів після закінчення звітного року		Щокварталу протягом 40 календарних днів після закінчення звітного кварталу	Подається не пізніше 20 лютого наступного року

Джерело : складено автором на основі [30]

Кожна з зазначених форм має власні переваги і недоліки.

Перевагами застосування суб'єктами малого підприємництва спрощеної системи оподаткування є:

– суттєве зменшення кількості податків і зборів, які необхідно сплачувати. «Суб'єкти малого підприємництва, які обрали спрощену систему оподаткування звільняються від сплати: податку на прибуток підприємств; податку на доходи фізичних осіб; податку на додану вартість, окрім тих хто обрав ставку єдиного податку зі сплатою ПДВ; податку на майно в частині земельного податку за земельні ділянки, що використовуються платниками єдиного податку першої - третьої груп для провадження господарської діяльності (крім орендної діяльності) та платниками єдиного податку четвертої групи для ведення сільськогосподарського товаровиробництва; рентної плати за спеціальне використання води платниками єдиного податку четвертої групи» [30];

– наявність спрощеного порядку реєстрації платників податку;

– можливість обрання спрощеної системи оподаткування та переходу на таку систему, за умови дотримання усіх законодавчих вимог, у будь-якому кварталі (перехід можливий з початку нового кварталу);

– спрощена процедура розрахунків з фіскальними органами;

– набуття статусу платника ПДВ відбувається за вибором суб'єкта малого підприємництва;

– спрощення ведення бухгалтерського обліку;

– зниження рівня податкового навантаження для рентабельних суб'єктів господарювання, які перебувають на першій та другій групі, оскільки база єдиного податку не залежить від обсягу одержаних доходів, а є сталою з прив'язкою до мінімальної зарплати або прожиткового мінімуму;

– спрощений порядок складання та подання податкової звітності.

Разом з тим, спрощена система оподаткування, поряд із перевагами для суб'єктів малого підприємництва має і певні недоліки, зокрема які стосуються наступних аспектів ведення бізнесу:

- обмеження обсягів доходів суб'єктів малого підприємництва, які дають право, відповідно до чинних вимог, використовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності;

- розмір єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва, які перебувають на I та II групі не залежить від результатів діяльності таких суб'єктів, тобто не залежить від обсягів їх доходів, що може спричинити до значних фінансових втрат та неможливості продовження ведення бізнесу, особливо для тих суб'єктів господарювання, які були збитковими протягом звітного періоду

- обмеження стосовно вибору виду та роду діяльності;

- обмеження стосовно можливості використання праці найманих працівників;

- обмеження стосовно налагодження роботи з великими суб'єктами господарювання, особливо тими, що є платниками ПДВ. Платники ПДВ під час здійснення операції з малими підприємствами, які не являються платниками ПДВ, втрачатимуть право на податковий кредит за даним податком і тим самим збільшують суму податку до сплати.

Розглянувши переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності дослідимо аналіз переваг та недоліків загальної системи оподаткування.

До основних переваг загальної системи оподаткування можна віднести наступні:

- оподаткування фінансового результату діяльності суб'єктів малого підприємництва, а доходу без вирахування понесених витрат;

- відсутність необхідності жорсткого контролю обсягів доходу;

- відсутність обмежень щодо обсягів діяльності та їх масштабування;

- відсутність обмежень щодо використання праці найманих працівників;

- відсутність обмежень стосовно роду діяльності.

Втім, загальна система оподаткування має і ряд недоліків, які можуть стати на заваді розвитку малого підприємництва, що й породило виникнення

спрощених систем, а саме: сплата значної кількості податків і зборів відповідно до специфіки діяльності суб'єкта господарювання; складна система бухгалтерського обліку та звітності, необхідність залучення додаткової кількості найманих працівників для ведення обліку доходів і витрат; суттєвий контроль з боку фіскальних органів стосовно перевірки діяльності та правильності нарахування, плати податків та ведення фінансової звітності.

Проаналізувавши переваги та недоліки форм оподаткування розглянемо компонентну модель оподаткування суб'єктів малого підприємництва в Україні (рисунок 1.4).

Рисунок 1.4 – Компонентна модель оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні

Джерело : складено автором на основі [4,5,17]

Компонентна модель оподаткування суб'єктів малого бізнесу в Україні має базуватися, в першу чергу, на формуванні відповідної нормативно-правової бази, яка буде чітко регламентувати види суб'єктів малого підприємництва, режими оподаткування, які матимуть змогу застосовувати малий бізнес та форми державної підтримки таких суб'єктів. З боку фіскальних органів, які нині представлені Державною податковою службою України відбувається впорядкування процедур нарахування та сплати податків суб'єктами малого підприємництва та організація контролю за дотриманням норм чинного податкового законодавства. Взаємодія нормативної та фіскальної компонент є основою для організації системи обліку доходів і витрат суб'єктів малого підприємництва та сплати ними обов'язкових платежів до бюджетів різних рівнів.

2 Аналітико-практичні аспекти оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва

2.1 Аналіз податкових надходжень до бюджету Хмельницької області та фінансово-господарської діяльності ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки

В умовах глобалізаційних тенденцій та посилення інтеграційних процесів основним напрямом розвитку вітчизняної економіки є децентралізації, яка сприяє проведенню якісних змін як в організаційно-правовій так фінансовій сферах. Враховуючи такі зміни суттєво зростає роль місцевих податків і зборів у загальній структурі доходів місцевих бюджетів України. Від обсягу надходжень місцевих податків і зборів до бюджетів територіальних громад залежить можливість виконання програм та реалізації функцій і повноважень, які, відповідно до чинного законодавства, покладені на органами місцевого самоврядування та є обов'язковими до виконання. Саме тому, місцеві податки і збори є важливим інструментом, який забезпечує розвиток економіки територіальної громади та створює необхідні умови для підвищення рівня добробуту як фізичних осіб так і дозволяє створювати сприятливе середовище для розвитку бізнесу на місцевому рівні.

Функціонування територіальних громад їх соціальний, та економічний розвиток тісно корелюється із фіскальною ефективністю місцевого оподаткування. Оскільки саме надходження від місцевих податків та зборів займають лівову у структурі доходів місцевих бюджетів, а також посідають важливе місце серед методів регулювання економічних відносин.

Проаналізуємо показники виконання бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках та визначимо місце податків і зборів у його структурі.

Таблиця 2.1 – Показники виконання бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Показники виконання	Рік, тис. грн			Абсолютне відхилення(+,-), тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021
Доходи	3579742	4610313	3460231	1030571	-1150083	28,79	-24,95
Видатки	3579609	4479786	3014565	900177,2	-1465221	25,15	-32,71
Кредитування	-307,7	-334,4	828,9	-26,7	1163,4	8,68	-347,88
Дефіцит (-) /Профіцит (+)	440,5	130861	444836,2	130420,5	313975,2	29607,38	239,93

Джерело: складено автором на основі [1, 12,13,14]

На основі проведеного аналізу відмітимо, що у 2021 році в порівнянні з 2020 роком обсяг доходів, які надійшли до бюджету Хмельницької області зросли на 28,79 % і склали 4610313 тис. грн, а у 2022 році, в порівнянні з 2021 роком їх обсяг зменшився на 24,95 % і склав 3460231 тис. грн (рисунок 2.1).

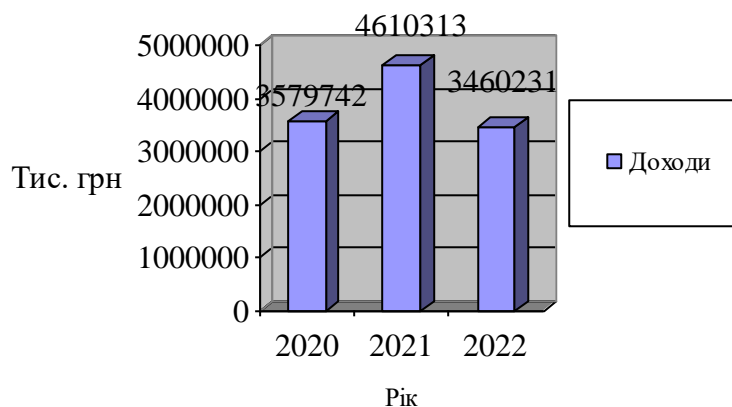

Рисунок 2.1 – Динаміка доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Джерело: побудовано за даними таблиці 2.1

У 2021 році в порівнянні з 2020 роком обсяг видатків бюджету Хмельницької області зріс на 25,15 % і склав 4479786 тис. грн, а у 2022 році, в

порівнянні з 2021 роком їх обсяг зменшився на 32,71 % і склав 3014565 тис. грн.

Протягом аналізованого періоду в Хмельницькій області спостерігався профіцит бюджету. У 2021 році, у порівнянні з 2020 роком профіцит зріс на 9607,63 % і склав 130861 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком його обсяг зріс на 239,93 % і склав 444836,2 тис. грн.

Проаналізуємо детальніше структуру доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2 – Структура доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Стаття	Роки, тис. грн			Частка в структурі,%			Відхилення, %	
	2020	2021	2022	2020р.	2021р.	2022р.	2021/ 2020р.	2022/ 2021р.
Податкові надходження	1089607,5	1327648,6	1818076,1	30,44	28,80	52,54	-1,64	23,74
Неподаткові надходження	2122709,8	385431,8	495792,2	5,94	8,36	14,33	2,42	5,97
Доходи від операцій з капіталом	630,8	36341,6	5285,8	0,02	0,79	0,15	0,77	-0,64
Офіційні трансферти	2276794,1	2860891,1	1141076,6	63,60	62,05	32,98	-1,55	-29,08
Разом	3579742	4610313	3460231	100	100	100	0	0

Джерело: складено автором на основі [1, 12,13,14]

На основі проведеного аналізу відмітимо, що у 2020 році найбільшу питому у вагу у структурі доходів бюджету Хмельницької області займали офіційні трансферти, частка яких складала 63,3 %. Також у 2020 році досить значною була і питома вага податкових доходів, частка яких складала 30,44 %. Частка неподаткових надходжень та доходів від операцій з капіталом була незначною і складала 5,94 % і 0,02 % відповідно.

У 2021 році найбільшу питому у вагу у структурі доходів бюджету Хмельницької області займали офіційні трансферти, частка яких складала 62,05 %, що на 1,55 в.п. менше, ніж у 2020 році. Також досить значною була і питома вага податкових доходів, частка яких складала 28,8 %, що на 1,64 в.п. менше, ніж

у 2020 році. Частка неподаткових надходжень у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком зросла на 2,42 в.п. і склала 8,36 %. Питома вага доходів від операцій з капіталом протягом аналізованого періоду залишалася незначною і у 2021 році склала 0,79 %, що на 0,77 в.п. більше, ніж у 2020 році.

У 2022 році структура доходів бюджету Хмельницької області значно змінилася у бік превалювання податкових надходжень. Так їх частка, у загальній структурі бюджету у порівнянні з 2021 роком зросла на 23,74 в.п. і склала 52,54 %. Питома вага офіційних трансфертів у порівнянні з 2021 роком зменшилася на 29,08 в.п., проте залишалася значною і складала 32,98 %. Частка неподаткових надходжень як і в попередніх бюджетних періодах продовжувала зростати і у 2022 році склала 14,33 %, що на 5,97 в.п. більше, ніж у 2021 році. Питома вага доходів від операцій з капіталом протягом аналізованого періоду залишалася незначною і у 2022 році склала 0,15 %, що на 0,64 в.п. менше, ніж у 2021 році.

Проаналізуємо динаміку доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках (таблиця 2.3)

Таблиця 2.3 – Динаміка доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Показник	Роки, тис. грн			Абсолютне відхилення(+,-), тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021
Податкові надходження, в т.ч.	1089607,5	1327648,6	1818076,1	238041,1	490427,5	21,85	36,94
єдиний податок	987421	1103100	1205980	115679	102880	11,72	9,33
Неподаткові надходження	212709,8	385431,8	495792,2	-172722	110360,4	-81,84	28,63
Доходи від операцій з капіталом	630,8	36341,6	5285,8	35710,8	-31055,8	5661,19	-85,46
Офіційні трансферти	2276794,1	2860891,1	1141076,6	584097	-1719814,5	25,65	-60,11
Разом	3579742	4610313	3460231	1030571	-1150082	28,79	-24,95

Джерело: складено автором на основі [1, 12,13,14]

На основі даних, які наведені у таблиці 2.3 зазначимо, що у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком, обсяг податкових надходжень зріс на 21,85 % або на 238041,1 тис. грн і склав 1327648,6 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зріс на 36,94 % або на 490427,5 тис. грн і склав 1818076,1 тис. грн (рисунок 2.2).

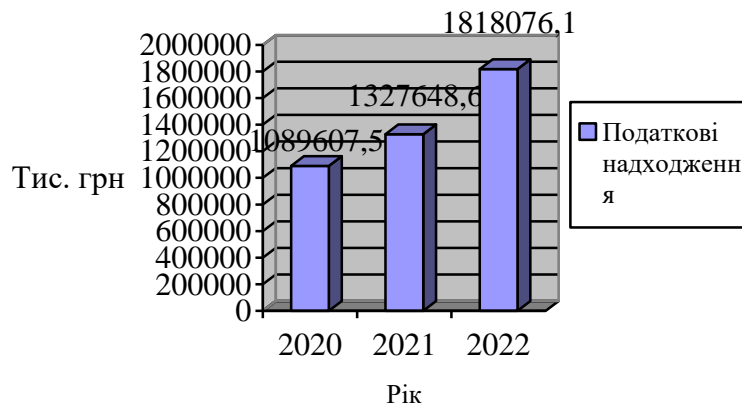

Рисунок 2.2 – Динаміка податкових надходжень до бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Джерело: побудовано за даними таблиці 2.3

У 2020 році до бюджету Хмельницької області надійшло єдиного податку в сумі 987,4 млн грн.

«За підсумками 2020 року у повному обсязі досягнуто виконання надходжень до місцевого бюджету по єдиному податку від юридичних осіб III групи, надійшло 111,5 млн грн, або 107,8 відс. індикативного показника, темп росту – 95,6 відсотка. Кординацію роботи щодо здійснення контролю за поданням податкових декларацій про майновий стан і доходи усіма фізичними особами – підприємцями, які згідно податкового законодавства зобов'язані їх подати. Так, за підсумками 2020 року фізичними особами – підприємцями, які у 2019 році здійснювали діяльність на загальній системі оподаткування, подано 8089 декларацій про майновий стан і доходи. По всіх поданих деклараціям

проведено камеральні перевірки, за результатами яких донараховано близько 40,9 тис. гривень» [12].

У 2021 році суб'єкти малого бізнесу Хмельницької області, які перебувають на спрощеній системі оподаткування, сплатили 1,1 млрд грн єдиного податку до місцевих бюджетів. Найбільша питома вага у структурі єдиного податку належить надходженням від фізичних осіб – підприємців, які перерахували до місцевих бюджетів 740 млн грн. В той же час надходження від суб'єктів підприємницької діяльності, які перебувають на четвертій групі єдиного податку та являються сільськогосподарськими товаровиробниками склали понад 266 млн грн. Юридичні особи, які перебувають на спрощеній системі оподаткування у 2021 році сплатили 126 млн грн єдиного податку.

У 2022 році суб'єкти малого підприємництва, які зареєстровані у Хмельницької області та перебувають на спрощеній системі оподаткування, сплатили 1,2 млрд грн єдиного податку до місцевих бюджетів. Найбільша питома вага у структурі єдиного податку належить надходженням від фізичних осіб – підприємців, які перерахували до місцевих бюджетів 787 млн грн. В той же час надходження від суб'єктів підприємницької діяльності, які перебувають на четвертій групі єдиного податку та являються сільськогосподарськими товаровиробниками склали 272 млн грн. Юридичні особи, які перебувають на спрощеній системі оподаткування у 2022 році сплатили 179 млн грн єдиного податку.

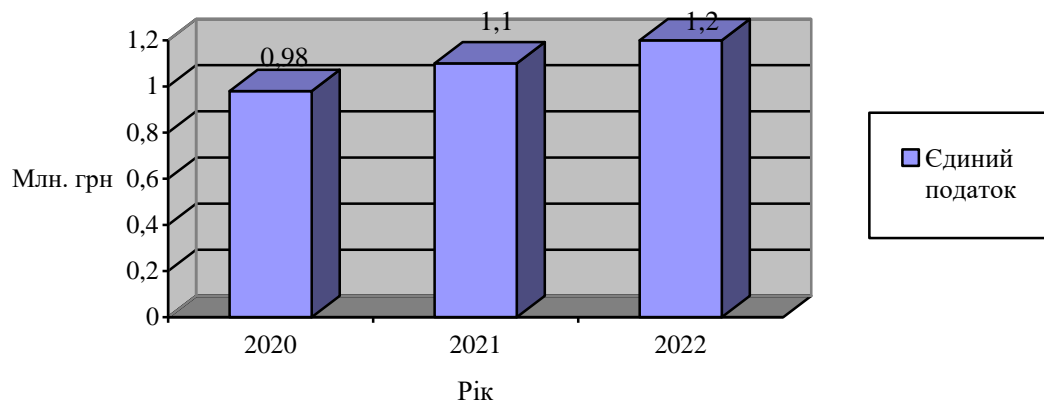

Рисунок 2.3 – Динаміка обсягу надходжень єдиного податку до бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках

Структура єдиного податку в розрізі суб'єктів оподаткування у 2022 році наведена на рисунку 2.4

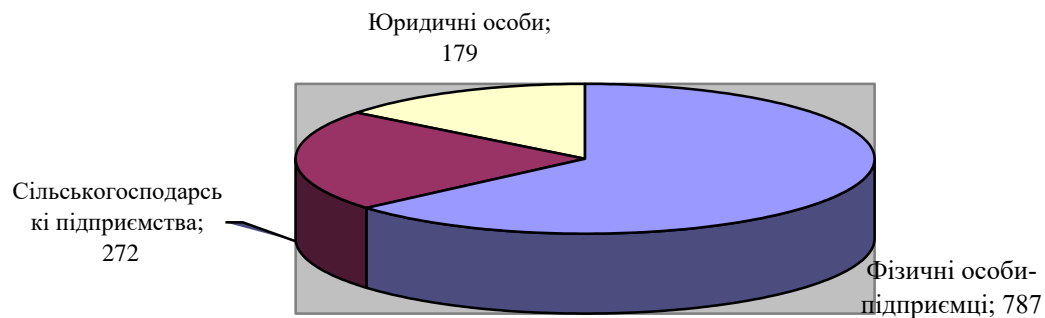

Рисунок 2.4. – Структура єдиного податку в розрізі суб'єктів оподаткування у 2022 році, у млн грн

У 2021 році, у порівнянні з 2020 роком, обсяг неподаткових надходжень зменшився на 84,84 % або на 172722 тис. грн і склав 385431,8 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зріс на 28,63 % або на 110360,4 тис. грн і склав 495792,2 тис. грн.

У 2021 році, у порівнянні з 2020 роком, обсяг доходів від операцій з капіталом зріс на 5661 % або на 35710,8 тис. грн і склав 36341,6 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 85,46 % або на 5661,19 тис. грн і склав 5285,8 тис. грн.

Обсяг офіційних трансфертів у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком, зріс на 25,65 % або на 584097 тис. грн і склав 2860891,1 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 24,95 % або на 1150082 тис. грн і склав 3460231 тис. грн.

Проаналізуємо фінансово-господарську діяльність ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Поділля Флай-Буд» засноване у 19.03.2013 року у м. Хмельницькому. Основним видом діяльності

товариства є будівництво житлових і нежитлових будівель. Іншими видами діяльності ТОВ «Поділля Флай-Буд» є будівництво інших споруд, знесення, підготовчі роботи на будівельному майданчику, неспеціалізована оптова торгівля, будівництво доріг і автострад.

Здійснено аналіз результатів діяльності ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький у 2020-2022 роки. Аналіз складу та структури активів товариства наведено у таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Аналіз складу та структури активів ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький у 2020-2022 роках

Показник	2020 рік, тис.грн	2021 рік, тис.грн	2022 рік, тис.грн	Частка у активах, %			Зміни в структурі, в.п.	
				2020 рік,	2021 рік,	2022 рік,	2021/ 2020	2022/ 2021
Основні засоби	716,1	811,6	596,6	8,20	9,85	11,02	1,65	1,18
Усього необоротних активів	716,1	811,6	596,6	8,20	9,85	11,02	1,65	1,18
Запаси	1496,6	3324,1	3390,5	17,14	40,32	62,65	23,19	22,33
Поточна дебіторська заборгованість	2126,8	156,7	1087	24,35	1,90	20,09	-22,45	18,18
Гроші та їх еквіваленти	3955,6	3824	224,2	45,29	46,39	4,14	1,10	-42,25
Інші оборотні активи	438,3	127,1	113,6	5,02	1,54	2,10	-3,48	0,56
Усього оборотних активів	8017,3	7431,9	4815,3	91,80	90,15	88,98	-1,65	-1,18
Баланс	8733,4	8243,5	5411,9	100	100	100	0	0

Джерело: побудовано автором на основі фінансової звітності товариства

Як свідчать дані таблиці 2.4. найбільшу питому вагу у структурі активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році займають гроші та їх еквіваленти, частка яких склала 45,29 %. Також значну частку у структурі активів товариства, а саме 24,35 % складає поточна дебіторська заборгованість. Питома вага запасів у 2021 році була на рівні 17,14 %. Частка основних засобів та інших оборотних активів склала 8,2 % та 5,02 % відповідно.

У 2021 році у структурі активів товариства відбулися зміни. Як і в попередньому році найбільшу питому вагу у структурі активів товариства склали гроші та їх еквіваленти, частка яких становила 46,39 %, що на 1,1 в.п. більше, ніж у 2020 році. У 2021 році значно зросла, а саме на 23,19 в.п., у

порівнянні з 2020 роком питома вага запасів, частка яких склала 40,32 %. Частка основних засобів ТОВ «Поділля Флай-Буд» становила 9,85 %. Питома вага поточної дебіторської заборгованості товариства склала 1,95 %, що на 22,45 в.п. менше, ніж у 2020 році.

У 2022 році найбільшу питому вагу у структурі активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» займають запаси, частка яких склала 62,65 %, що на 22,33 в.п. більше, ніж у 2021 році. Також значно зросла, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року і питома вага поточної дебіторської заборгованості (+18,18 в.п.), яка склала 20,09 %. Частка основних засобів підприємства становила 11,02 %. Питома вага грошових коштів та їх еквівалентів та інших оборотних активів склала 4,14 % та 2,10 % відповідно.

Структура активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» за 2020–2022 роки наведена на рисунку 2.5

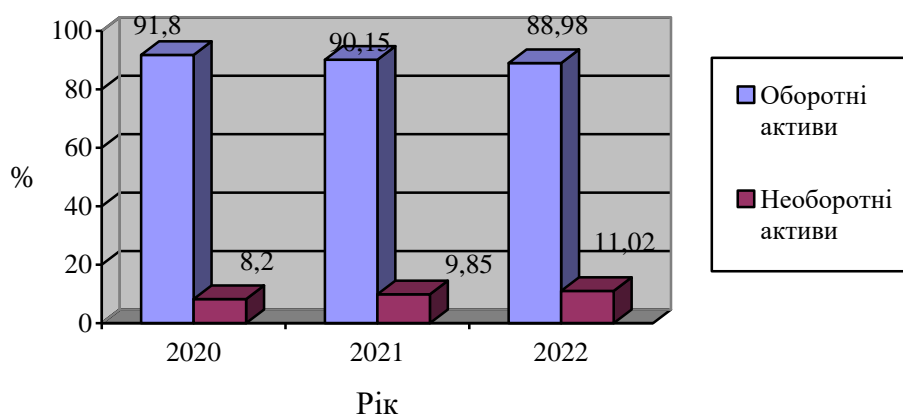

Рисунок 2.5 – Структура активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020–2022 роках

Джерело: побудовано за даними таблиці 2.4

Дослідивши структуру активів проаналізуємо абсолютні та відносні зміни в активах ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький у 2020-2022 роках (таблиця 2.5)

Таблиця 2.5 – Аналіз абсолютних та відносних змін активів ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький у 2020-2022 роках

Показник	2020р., тис.грн	2021р., тис.грн	2022р., тис.грн	Абсолютне відхилення (+,-) тис. грн		Відносне відхилення (приріст/зменшення), %.	
				2021/ 2020рр.	2022/ 2021рр.	2021/ 2020рр.	2022/ 2021рр.
Основні засоби	716,1	811,6	596,6	95,5	-215	13,34	-26,49
Усього необоротних активів	716,1	811,6	596,6	95,5	-215	13,34	-26,49
Запаси	1496,6	3324,1	3390,5	1827,5	66,4	122,11	2,00
Поточна дебіторська заборгованість	2126,8	156,7	1087	-1970,1	930,3	-92,63	593,68
Гроші та їх еквіваленти	3955,6	3824	224,2	-131,6	-3599,8	-3,33	-94,14
Інші оборотні активи	438,3	127,1	113,6	-311,2	-13,5	-71,00	-10,62
Усього оборотних активів	8017,3	7431,9	4815,3	-585,4	-2616,6	-7,30	-35,21
Баланс	8733,4	8243,5	5411,9	-489,9	-2831,6	-5,61	-34,35

Джерело: побудовано на основі фінансової звітності товариства

На основі проведеного аналізу відмітимо, що у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком обсяг основних засобів зріс на 13,34 % або на 95,5 тис. грн і склав 811,6 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 26,49 % або на 215 тис. грн і склав 596,6 тис. грн.

Необоротні активи ТОВ «Поділля Флай-Буд» представлені виключно основними засобами, тому їх динаміка відповідає змінам основних засобів в аналізованому періоді (рисунок 2.6).

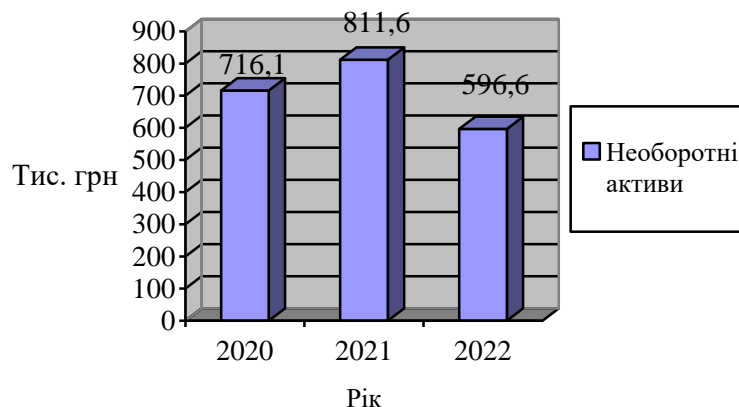

Рисунок 2.6 – Динаміка необоротних активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: побудовано за даними таблиці 2.5

Запаси підприємства у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком, зросли на 122,11 % або на 1827,5 тис. грн і склали 3324,1 тис. грн. У 2022 році в порівнянні з аналогічним періодом минулого року, їх обсяг зріс на 2 % або на 66,4 тис. грн і склав 3390,5 тис. грн

Поточна дебіторська заборгованість у 2021 році в порівнянні з 2020 роком зменшилася на 92,63 % або на 1970,1 тис. грн і склала 156,7 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, обсяг поточної дебіторської заборгованості зріс на 593,68 % або на 930,3 тис. грн і склав 1087 тис. грн.

Грошові кошти та їх еквіваленти ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком, зменшилися на 3,33 % або на 131,6 тис. грн і склали 3824 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 94,14 % або на 3599,8 тис. грн і склав 224,2 тис. грн.

Інші оборотні активи підприємства у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком, зменшилися на 71,0 % або на 311,2 тис. грн і склали 127,1 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, обсяг інших оборотних активів зменшився на 10,62 % або на 13,5 тис. грн і склав 113,6 тис. грн.

Оборотні активи ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році в порівнянні з 2020 роком зменшилися на 7,3 % або на 585,4 тис. грн і склали 7431,9 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 35,21 % або на 2616,6 тис. грн і склав 4815,3 тис. грн (рисунок 2.7).

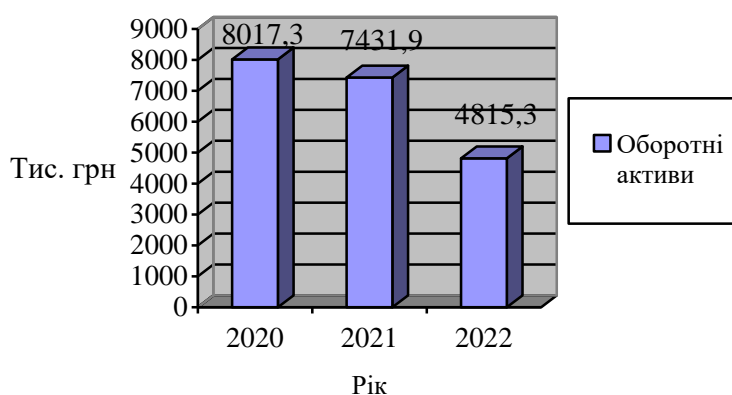

Рисунок 2.7 – Динаміка оборотних активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Загальний обсяг активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році в порівнянні з 2020 роком зменшився на 5,61 % або на 489,9 тис. грн і склав 8243,5 тис. грн. У 2022 році в порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 34,35 % або на 2831,6 тис. грн і склав 5411,9 тис. грн.

Проаналізуємо структуру капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках (таблиця 2.6).

Таблиця 2.6 – Структура фінансових ресурсів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Стаття	Роки, тис. грн			Частка в структурі, %			Відхилення, %	
	2020	2021	2022	2020р.	2021р.	2022р.	2021/ 2020р.	2022/ 2021р.
Статутний капітал	1046,9	1046,9	1068,9	11,99	12,70	19,75	0,71	7,05
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	329,3	334,5	338,1	3,77	4,06	6,25	0,29	2,19
Усього власного капіталу	1376,2	1381,4	1407,0	15,76	16,76	26,00	0,99	9,24
Поточна кредиторська заборгованість:								
за товари, роботи, послуги	1840,8	2795,7	1217	21,08	33,91	22,49	12,83	-11,43
з бюджетом	862,9	388,3	15,0	9,88	4,71	0,28	-5,17	-4,43
зі страхування	117,0	32,7	16,9	1,34	0,40	0,31	-0,94	-0,08
з оплати праці	562,5	128,8	61,9	6,44	1,56	1,14	-4,88	-0,42
Інші поточні зобов'язання	3971,3	3516,6	2694,1	45,49	42,66	49,78	-2,83	7,12
Усього поточних зобов'язань	7354,5	6862,1	4004,9	84,24	83,24	74,00	-0,99	-9,24
Баланс	8730,7	8243,5	5411,9	100	100	100	0	0

Джерело : побудовано на основі фінансової звітності товариства

На основі проведеного аналізу, що наведений у таблиці 2.6 відмітимо, що у найбільшу питому вагу у структурі капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020–2022 роках займали інші поточні зобов'язання, частка яких у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком зменшилася на 2,83 в.п. і склала 42,66 %, а у 2022 році, в порівнянні з 2021 роком зросла на 7,12 в.п. і склала 49,78 %. Також досить значною була і питома вага поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, частка якої у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком, зросла на

12,83 в.п. і склала 33,91 %, а у 2022 році, в порівнянні з 2021 роком зменшилася на 11,43 в.п. і склала 22,49 %. Частка статутного капіталу у загальній структурі капіталу у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком, зросла на 0,71 в.п. і склала 12,7 %, а у 2022 році, в порівнянні з 2021 роком зросла на 7,05 в.п. і склала 19,75 %.

Інші статті пасиву балансу, не мали значного впливу на структуру капіталу товариства, оскільки займали не значну питому вагу.

Структура капіталу за джерелами їх формування ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020–2022 роки наведена на рисунку 2.8

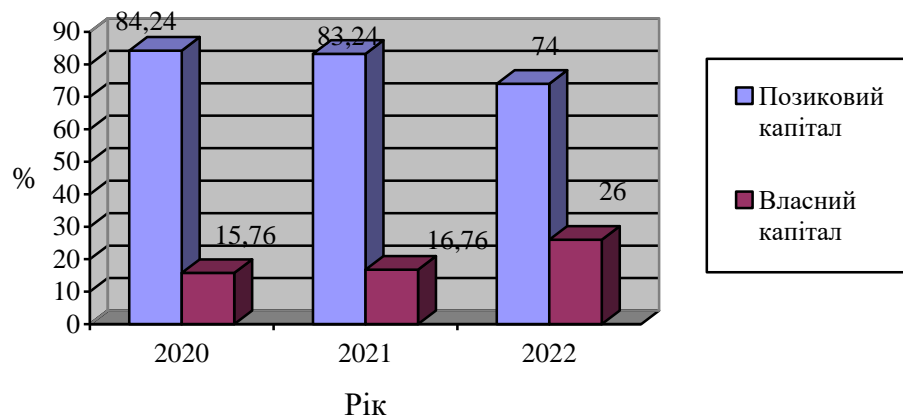

Рисунок 2.8 – Структура капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020–2022 роках

Джерело: побудовано за даними таблиці 2.6

На основі проведеного дослідження варто зазначити, що у структурі капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» значно переважають позикові кошти, що спричиняє значну залежність товариства від кредиторів та породжує низький рівень фінансової автономії. Крім того, позиковий капітал товариства представлений виключно короткостроковими ресурсами, такими як: інші поточні зобов'язання та кредиторська заборгованість, що підвищує рівень ризику на підприємстві.

Дослідивши структуру капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» проаналізуємо зміни в його обсягах у 2020-2022 роках (таблиця 2.7)

Таблиця 2.7 – Динаміка капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Показник	Роки, тис. грн			Абсолютне відхилення(+,-), тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021
Статутний капітал	1046,9	1046,9	1068,9	0	22	0	2,10
Нерозподілений прибуток	329,3	334,5	338,1	5,2	3,6	1,58	1,08
Усього власного капіталу	1376,2	1381,4	1407,0	5,2	25,6	0,38	1,85
Поточна кредиторська заборгованість:							
за товари, роботи, послуги	1840,8	2795,7	1217	954,9	-1878,7	51,87	-56,47
з бюджетом	862,9	388,3	15,0	-474,6	-373,3	-55,00	-96,14
зі страхування	117,0	32,7	16,9	-84,3	-15,8	-72,05	-48,32
з оплати праці	562,5	128,8	61,9	-433,7	-66,9	-77,10	-51,94
Інші поточні зобов'язання	3971,3	3516,6	2694,1	-454,7	-822,6	-11,45	-23,39
Усього поточних зобов'язань	7354,5	6862,1	4004,9	-492,4	-2857,2	-6,70	-41,64
Баланс	8730,7	8243,5	5411,9	-487,2	-2831,6	-5,58	-34,35

Джерело : побудовано на основі фінансової звітності товариства

Статутний капітал товариства у протягом 2020-2021 році не зазнав змін на складав 1046,9 тис. грн. У 2022 році розмір статутного капіталу, у порівнянні з 2021 роком зріс на 2,1 % або на 22 тис. грн і склав 1068,9 тис. грн.

Нерозподілений прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком зріс на 1,58 % або на 5,2 тис. грн і склав 334,5 тис. грн. У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, його обсяг зріс на 1,08 % або на 3,6 тис. грн і склав 338,1 тис. грн.

Власний капітал ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 1376,2 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зріс на 0,38 % або на 5,2 тис. грн і склав 1381,4 тис. грн, що було спричинено зростанням нерозподіленого прибутку товариства. У 2022 році власний капітал підприємства, у порівнянні з 2021 роком, зріс на 1,85 % або на 25,6 тис. грн і склав 1407 тис. грн, що було спричинено як зростання статутного капіталу так і нерозподіленого прибутку (рисунок 2.9).

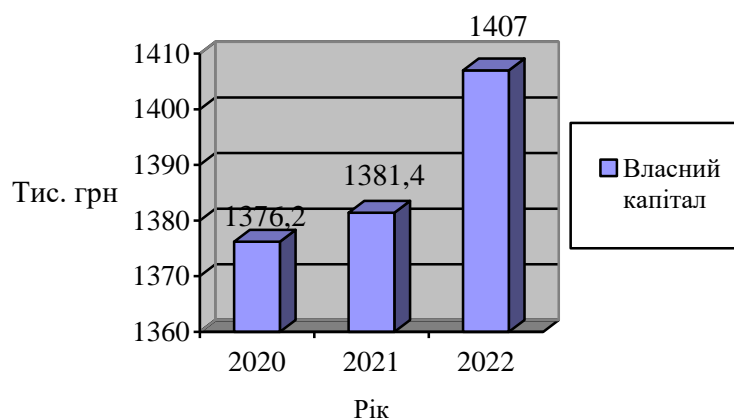

Рисунок 2.9 – Динаміка власного капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.7

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги у 2021 році в порівнянні з 2020 роком зросла на 51,87 % або на 954,9 тис. грн і склала 2795,7 тис. грн. У 2022 році її обсяг, у порівнянні з 2021 роком зменшився на 56,47 % або на 1878,7 тис. грн і склав 1217 тис. грн.

Поточна кредиторська заборгованість з бюджетом у 2021 році, в порівнянні з 2020 роком зменшився на 55 % або на 474,6 тис. грн і склала 388,3 тис. грн. У 2022 році її обсяг, у порівнянні з 2020 роком зменшився на 96,16 % або на 373,3 тис. грн і склав 15 тис. грн.

Поточна кредиторська заборгованість зі страхування у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшилася на 72,05 % або на 84,3 тис. грн і склала 32,7 тис. грн. У 2022 році її обсяг у порівнянні з 2021 роком зменшився на 48,32 % або на 15,8 тис. грн і склав 16,9 тис. грн.

Поточна кредиторська заборгованість з оплати праці у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшилася на 77,1 % або на 433,7 тис. грн і склала 128,8 тис. грн. У 2022 році її обсяг у порівнянні з 2021 роком зменшився на 51,94 % або на 66,9 тис. грн і склав 61,9 тис. грн.

Інші поточні зобов'язання у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком зменшилися на 11,45 % або на 454,7 тис. грн і склали 6862,1 тис. грн. У 2022

році їх обсяг у порівнянні з 2021 роком зменшився на 23,39 % або на 822,6 тис. грн і склали 2694,1 тис. грн.

Загальний обсяг поточних зобов'язань ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшився на 6,7 % або на 492,4 тис. грн і склав 6862,1 тис. грн. У 2022 році у порівнянні з 2021 роком їх обсяг зменшився на 41,64 % або на 2857,2 тис. грн і склав 4004,9 тис. грн (рисунок 2.10).

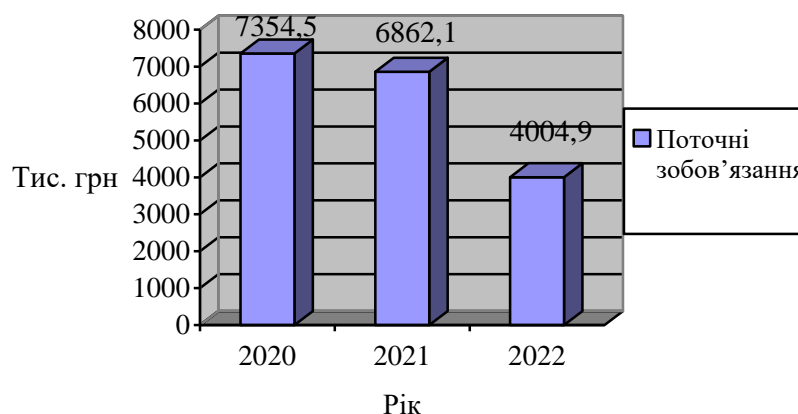

Рисунок 2.10 – Динаміка поточних зобов'язань ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.7

На основі проведеного аналізу відмітимо, що протягом аналізованого періоду обсяг позикового капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» мав тенденції до зниження. Так значно скоротився рівень кредиторської заборгованості, що свідчить з одного боку про покращення платіжної дисципліни товариства, а з іншого боку породжує необхідність шукати інші джерела поповнення обігових коштів. Обсяг власного капіталу мав тенденції до зростання, проте його обсяг залишається не значним, а питома вага не дозволяє підвищити рівень фінансової стійкості товариства, що свідчить про необхідність перегляду політики фінансування діяльності товариства.

2.2 Напрями удосконалення оподаткування доходів ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки

ТОВ «Поділля Флай-Буд» є суб'єктом малого підприємництва, застосовує спрощену систему ведення фінансової звітності та перебуває на загальній системі оподаткування, тобто сплачує податок на прибуток, окрім того товариство є платником податку на додану вартість.

З метою визначення рівня податкового навантаження підприємства проаналізуємо його фінансові результати діяльності, оскільки саме їх обсяг є об'єктом оподаткування податком на прибуток (таблиця 2.8).

Таблиця 2.8 – Динаміка фінансових результатів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Показник	Роки, тис. грн			Абсолютне відхилення(+,-), тис. грн		Відносне відхилення, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020	2022 / 2021	2021 / 2020	2022 / 2021
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	13381,9	14583,0	1470,2	1201,1	-13112,8	8,98	-89,92
Інші доходи	520,2	270	580,6	-250,2	310,6	-48,10	115,04
Разом доходи	13902,1	14853,0	2050,8	950,9	-12802,2	6,84	-86,19
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	(12625,5)	(14117,7)	(1554,6)	1492,2	-12563,1	11,82	-88,99
Інші витрати	(1116,1)	(699,5)	(486,1)	-416,6	-213,4	-37,33	-30,51
Разом витрати	(13741,6)	(14817,2)	(2040,7)	1075,6	-12776,5	7,83	-86,23
Фінансовий результат до оподаткування	160,5	35,8	10,1	-124,7	-25,7	-77,69	-71,79
Нарахований податок на прибуток	(30,5)	(6,4)	(1,8)	-24,1	-4,6	-79,02	-71,88
Сплачений податок на прибуток	(36,4)	(30,5)	(6,4)	-5,9	-24,1	-16,21	-79,02
Чистий прибуток (збиток)	124,1	5,3	3,7	-118,8	-1,6	-95,73	-30,19

Джерело: побудовано на основі фінансової звітності товариства

На основі даних таблиці 2.8 відмітимо, що у 2021 році у порівнянні з 2020 роком обсяг чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зріс

на 8,98 % і склав 14583 тис. грн. У 2022 році, в порівнянні з 2021 роком обсяг чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суттєво зменшився, а саме на 89,92 % і склав 1470,2 тис. грн.

Інші доходи ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 202 році у порівнянні з 2020 роком зменшилися на 48,4 % або на 250,2 тис. грн і склали 270 тис. грн. У 2022 році їх обсяг у порівнянні з 2021 роком зріс на 115,04 % або на 310,6 тис. грн і склав 580,6 тис. грн.

Загальний обсяг доходів товариства у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зріс на 6,84 % або на 950,9 тис. грн і склав 14853 тис. грн. У 2022 році загальний обсяг доходів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у порівнянні з 2021 роком зменшився на 86,19 % або на 12802,2 тис. грн і склав 2050,8 тис. грн.

Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) товариства у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зросла на 11,82 % або і склала 14117,7 тис. грн. У 2022 році даний показник у порівнянні з 2021 роком зменшився на 88,99 % і склав 1554,6 тис. грн, що спричинено значним падінням обсягу наданих послуг.

Інші витрати ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшилися на 37,33 % і склали 699,5 тис. грн. У 2022 році обсяг інших витрат у порівнянні з 2021 роком зменшився на 30,51 % або на 213,4 тис. грн і склав 486,1 тис. грн.

Загальний обсяг витрат товариства у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зріс на 7,83 % або на 1075,6 тис. грн і склав 14817,2 тис. грн. У 2022 році значення даного показника у порівнянні з 2021 роком зменшилося на 86,23 % або на 12776,5 тис. грн і склало 2040,7 тис. грн.

Фінансовий результат до оподаткування товариства у 2020 році склав 160,5 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зменшився на 77,69 % або на 124,7 тис. грн і склав 35,8 тис. грн. У 2022 році його фінансовий результат до оподаткування товариства у порівнянні з 2021 роком зменшився на 71,79 % або на 25,7 тис. грн і склав 10,1 тис. грн.

Нарахований податок на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 30,5 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком

зменшився на 79,02 % або на 24,1 тис. грн і склав 6,4 тис. грн. У 2022 році обсяг нарахованого податку на прибуток товариством у порівнянні з 2021 роком зменшився на 71,88 % або на 4,6 тис. грн і склав 1,8 тис. грн (рисунок 2.11).

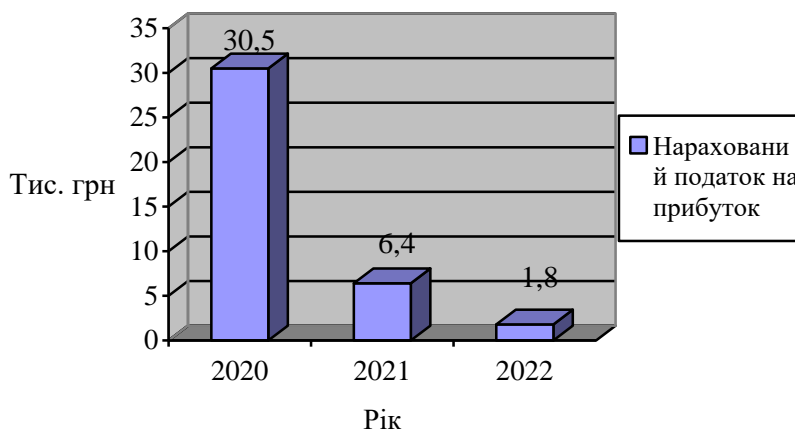

Рисунок 2.11 – Динаміка нарахованого податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.8

Сплачений податок на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 36,4 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зменшився на 16,21 % або на 5,9 тис. грн і склав 30,5 тис. грн. У 2022 році обсяг податку на прибуток сплачений товариством у порівнянні з 2021 роком зменшився на 79,02 % або на 16,21 тис. грн і склав 6,4 тис. грн (рисунок 2.12).

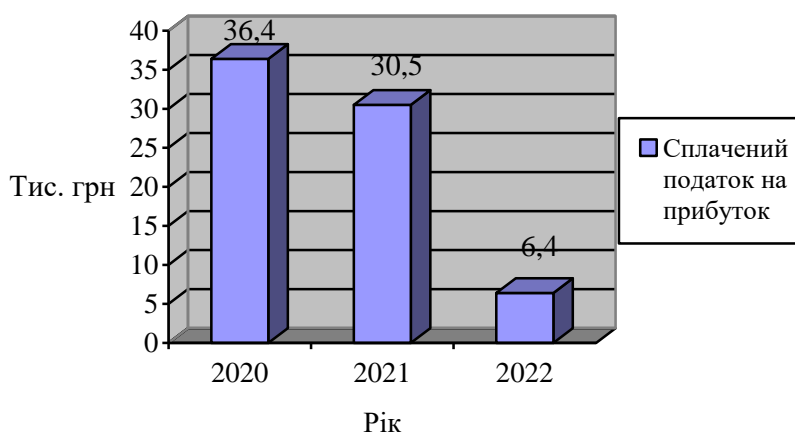

Рисунок 2.12 – Динаміка сплаченого податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Під час визначення суми податку на прибуток товариство застосовує механізм використання податкових різниць, на які збільшується (зменшується) фінансовий результат до оподаткування. Підприємство здійснює амортизацію основних засобів або нематеріальних активів відповідно до Податкового кодексу України. Так, у 2020 році сума розрахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів, яка дозволила відкоригувати фінансовий результат товариства склала – 174083 грн. У 2021 році сума амортизації склала – 184767 грн. У 2022 році сума нарахованої амортизації основних засобів або нематеріальних активів становила 198393 грн.

Товариство сплачує податок на прибуток за базовою ставкою 18 %. Підприємство обрало річний термін подачі декларації та сплати податку на прибуток.

Чистий прибуток товариства у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшився на 95,73 % або на 118,8 тис. грн і склав 5,3 тис. грн. У 2022 році обсяг чистого прибутку ТОВ «Поділля Флай-Буд» у порівнянні з 2021 роком зменшився на 30,19 % і склав 3,7 тис. грн (рисунок 2.13).

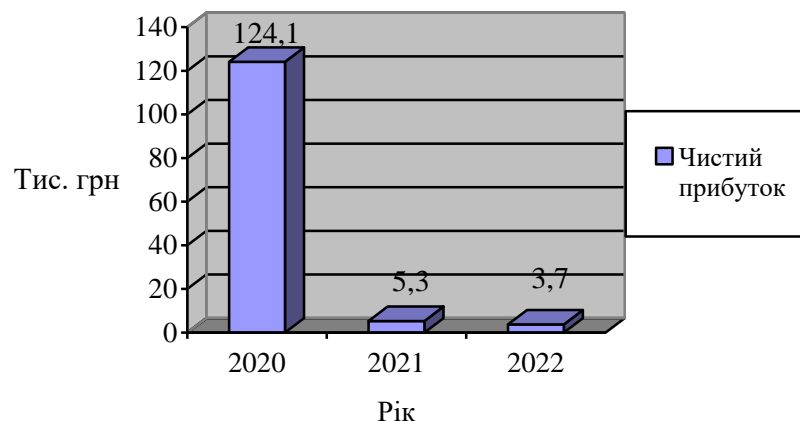

Рисунок 2.13 – Динаміка чистого прибутку ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.8

Податкове навантаження з податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 році наведено на рисунку 2.14.

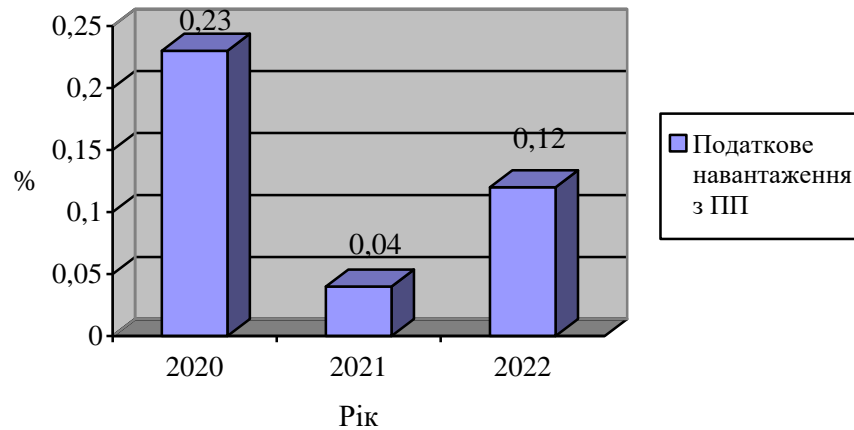

Рисунок 2.14 – Динаміка податкового навантаження з податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020-2022 роках

Джерело: складено автором на основі таблиці 2.8

Податкове навантаження з податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд», у 2020 році склало 0,23%. У 2021 році податкове навантаження товариства зменшилося і склало 0,04 %. У 2022 році податкове навантаження ТОВ «Поділля Флай-Буд», у порівнянні з 2021 роком зросло і склало 0,12 %.

На основі проведеного аналізу відмітимо, що підприємство правильно обрало систему оподаткування, оскільки рівень податкового навантаження є незначний. Перехід на сплату єдиного податку спричинить збільшення податкового навантаження та скорочення обсягу обігових коштів товариства, оскільки значно зросте сума податку до сплати.

Розроблена податкова політика на підприємстві та обрана система оподаткування дозволила ТОВ «Поділля Флай-Буд», не зважаючи на складну економічну ситуацію в країні та суттєве скорочення виручка від реалізації товарів, робіт, послуг залишитися прибутковим протягом аналізованого періоду. Крім того, вибір загальної системи оподаткування та сплати податку на додану вартість дозволяє розширити список контрагентів, з якими працює товариство і тим самим збільшувати обсяг доходів товариства.

Все ж з метою оптимізації податкового навантаження на підприємство варто підвищити рівень платіжної дисципліни та уникати у майбутньому

заборгованості перед бюджетом та позабюджетними фондами. Протягом аналізованого періоду ТОВ «Поділля Флай-Буд» значно скоротило обсяг заборгованості перед бюджетом, обсяг якої на кінець 2022 року складав 15 тис. грн, що є позитивною тенденцією.

Проаналізувавши специфіку оподаткування малого підприємництва, визначивши переваги та недоліки спрощеної та загальної систем оподаткування пропонуємо концепцію реформування системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва (рисунок 2.15).

Метою концепції реформування оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва є удосконалення системи оподаткування малого бізнесу; усунення законодавчих протиріч, в першу чергу це стосується унормування критерій за якими відбувається віднесення суб'єктів господарювання до категорії малих; сприяння розвитку малого бізнесу; зменшення рівня тінізації економіки; підвищення рівня надходжень до бюджетів усіх рівнів, що особливо важливо в умовах ведення воєнних дій.

Основними принципами концепції реформування системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва є:

- ефективність – передбачає, що система оподаткування суб'єктів малого підприємництва не має бути обтяжливою та стримувати масштабування та розвиток малих підприємств, а навпаки, забезпечувати можливість залучення додаткових інвестицій;

- прозорість – система бухгалтерського обліку, формування звітності та оподаткування малого підприємництва має бути передбачувана з точки зору залучення додаткового інвестиційного капіталу;

- збалансованість – передбачає формування оптимальної системи оподаткування за рахунок чіткого визначення ставок і баз оподаткування для платників податків як фізичних так і юридичних осіб;

- рівномірність і зручність сплати полягає у встановлення таких строків сплати податків та зборів, які сприятимуть своєчасності надходження коштів до бюджетів різних рівнів та одночасно будуть зручними для платників податків;

– єдиний підхід полягає у чіткому визначенні на законодавчому рівні усіх елементів податків, які сплачуються суб'єктами малого підприємництва.

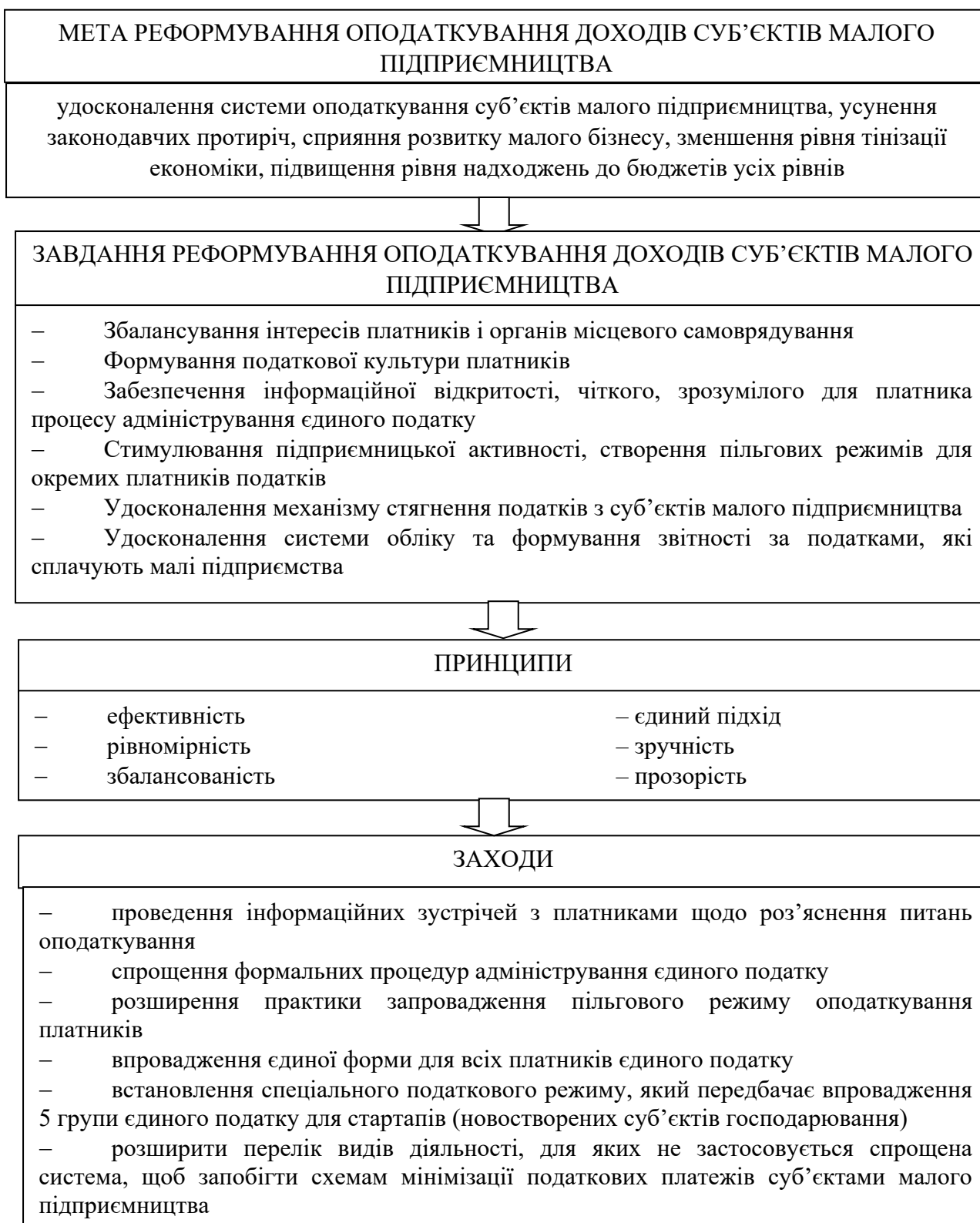

Рисунок 2.15 – Концепція реформування оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва

Джерело: складено на основі [29, 39]

Також одним із напрямів удосконалення системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва є розробка спеціальних податкових режимів, що дозволять врахувати специфіку ведення бізнесу малими підприємствами та враховувати відмінності в економічному статусі платників податків. Крім того особливої актуальності в умовах воєнного стану та складних, жорстких вимог ринку набуває підтримка для малих підприємств з боку держави, яка може заключатися у створенні сприятливих умов для виходу малих підприємства на ринки Європейського союзу, а саме пільгове оподаткування, спрощення сертифікації, консультаційна та інформаційна допомога в розробці експортної стратегії, тощо.

Також досить важливим для підтримки розвитку малого підприємництва є надання новоствореним підприємцям пільгового періоду оподаткування та створення додаткової мотивації для фізичних осіб-підприємців та малих підприємств працювати в Україні.

Ще одним напрямом удосконалення оподаткування доходів малого бізнесу є надання можливості фізичним особам- підприємцям, які перебувають на другій групі оподаткування обирати загальну систему оподаткування та запровадження прогресивної ставки єдиного податку, тобто із збільшенням обсягу доходу зростатиме сума сплачених податків до бюджету.

Висновки

У першому розділі кваліфікаційної роботи досліджено теоретичні засади оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва. У роботі розглянуто сутність суб'єктів малого підприємництва, їх класифікацію відповідно до норм чинного законодавства, визначено функції підприємництва. Досліджено наукові підходи до визначення сутності поняття «дохід суб'єктів малого підприємництва». Специфіка та соціально-економічний зміст доходів суб'єктів малого підприємництва найповніше розкривається під час дослідження їх класифікаційних ознак. У роботі запропонована систематизація доходів суб'єктів малого підприємництва за напрямками використання інформації про доходи: для обліку, контролю, планування, реалізації конкретних рішень, оподаткування, що має практичне значення.

Зважаючи на істотну роль малого бізнесу, питання державної підтримки, нормативно-правового забезпечення, оподаткування, наразі є досить актуальним. Відповідно до Податкового кодексу України малий бізнес може застосовувати загальну або спрощену систему оподаткування.

Вибір форми оподаткування для суб'єкта малого підприємництва є особливо важливим та серйозним питанням, оскільки податки є безумовними регулярними платежами, які значно зменшують розмір прибутків таких підприємств. Такий вибір здійснюється із врахуванням ряду принципів. У роботі розглянуто особливості застосування загальної та спрощеної систем оподаткування для юридичних і фізичних осіб, а також наведено компонентну модель оподаткування суб'єктів малого підприємництва в Україні.

У другому розділі дипломної роботи проаналізовано показники виконання бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках та визначено місце податків і зборів у його структурі. У ході дослідження розглянуто детальніше структуру доходів бюджету Хмельницької області у 2020-2022 роках. Так, у 2021 році, у порівнянні з 2020 роком, обсяг податкових надходжень зріс на 21,85 % або на 238041,1 тис. грн і склав 1327648,6 тис. грн.

У 2022 році, у порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зріс на 36,94 % або на 490427,5 тис. грн і склав 1818076,1 тис. грн.

У 2022 році суб'єкти малого підприємництва, які зареєстровані у Хмельницької області та перебувають на спрощеній системі оподаткування, сплатили 1,2 млрд грн єдиного податку до місцевих бюджетів. Найбільша питома вага у структурі єдиного податку належить надходженням від фізичних осіб – підприємців, які перерахували до місцевих бюджетів 787 млн грн. В той же час надходження від суб'єктів підприємницької діяльності, які перебувають на четвертій групі єдиного податку та являються сільськогосподарськими товаровиробниками склали 272 млн грн. Юридичні особи, які перебувають на спрощеній системі оподаткування у 2022 році сплатили 179 млн грн єдиного податку.

У другому розділі дипломної роботи проаналізовано фінансово-господарську діяльність ТОВ «Поділля Флай-Буд», м. Хмельницький за 2020-2022 роки. Загальний обсяг активів ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році в порівнянні з 2020 роком зменшився на 5,61 % або на 489,9 тис. грн і склав 8243,5 тис. грн. У 2022 році в порівнянні з 2021 роком, їх обсяг зменшився на 34,35 % або на 2831,6 тис. грн і склав 5411,9 тис. грн. Також проаналізовано структуру та динаміку показників капіталу товариства. На основі проведеного дослідження варто зазначити, що у структурі капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» значно переважають позикові кошти, що спричиняє значну залежність товариства від кредиторів та породжує низький рівень фінансової автономії. Крім того, позиковий капітал товариства представлений виключно короткостроковими ресурсами, такими як: інші поточні зобов'язання та кредиторська заборгованість, що підвищує рівень ризику на підприємстві.

Власний капітал ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 1376,2 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зріс на 0,38 % або на 5,2 тис. грн і склав 1381,4 тис. грн, що було спричинено зростанням нерозподіленого прибутку товариства. У 2022 році власний капітал підприємства, у порівнянні з 2021 роком, зріс на 1,85 % або на 25,6 тис. грн і

склав 1407 тис. грн, що було спричинено як зростання статутного капіталу так і нерозподіленого прибутку.

Загальний обсяг позикового капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2021 році у порівнянні з 2020 роком зменшився на 6,7 % або на 492,4 тис. грн і склав 6862,1 тис. грн. У 2022 році у порівнянні з 2021 роком їх обсяг зменшився на 41,64 % або на 2857,2 тис. грн і склав 4004,9 тис. грн.

На основі проведеного аналізу відмітимо, що протягом аналізованого періоду обсяг позикового капіталу ТОВ «Поділля Флай-Буд» мав тенденції до зниження. Так значно скоротився рівень кредиторської заборгованості, що свідчить з одного боку про покращення платіжної дисципліни товариства, а з іншого боку породжує необхідність шукати інші джерела поповнення обігових коштів. Обсяг власного капіталу мав тенденції до зростання, проте його обсяг залишається не значним, а питома вага не дозволяє підвищити рівень фінансової стійкості товариства, що свідчить про необхідність перегляду політики фінансування діяльності товариства.

ТОВ «Поділля Флай-Буд» є суб'єктом малого підприємництва, застосовує спрощену систему ведення фінансової звітності та перебуває на загальній системі оподаткування, тобто сплачує податок на прибуток, окрім того товариство є платником податку на додану вартість.

З метою визначення рівня податкового навантаження підприємства у роботі проаналізовано його фінансові результати діяльності, оскільки саме їх обсяг є об'єктом оподаткування податком на прибуток.

Фінансовий результат до оподаткування товариства у 2020 році склав 160,5 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зменшився на 77,69 % або на 124,7 тис. грн і склав 35,8 тис. грн. У 2022 році його фінансовий результат до оподаткування товариства у порівнянні з 2021 роком зменшився на 71,79 % або на 25,7 тис. грн і склав 10,1 тис. грн.

Нарахований податок на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 30,5 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зменшився на 79,02 % або на 24,1 тис. грн і склав 6,4 тис. грн. У 2022 році обсяг

нарахованого податку на прибуток товариством у порівнянні з 2021 роком зменшився на 71,88 % або на 4,6 тис. грн і склав 1,8 тис. грн.

Сплачений податок на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд» у 2020 році склав 36,4 тис. грн. У 2021 році його обсяг у порівнянні з 2020 роком зменшився на 16,21 % або на 5,9 тис. грн і склав 30,5 тис. грн. У 2022 році обсяг податку на прибуток сплачений товариством у порівнянні з 2021 роком зменшився на 79,02 % або на 16,21 тис. грн і склав 6,4 тис. грн.

Податкове навантаження з податку на прибуток ТОВ «Поділля Флай-Буд», у 2020 році склало 0,23%. У 2021 році податкове навантаження товариства зменшилося і склало 0,04 %. У 2022 році податкове навантаження ТОВ «Поділля Флай-Буд», у порівнянні з 2021 роком зросло і склало 0,12 %.

На основі проведеного аналізу відмітимо, що розроблена податкова політика на підприємстві та обрана система оподаткування дозволила ТОВ «Поділля Флай-Буд», не зважаючи на складну економічну ситуацію в країні та суттєве скорочення виручка від реалізації товарів, робіт, послуг залишитися прибутковим протягом аналізованого періоду. Крім того, вибір системи оподаткування та сплати податку на додану вартість дозволяє розширити список контрагентів, з якими працює товариство і тим самим збільшувати обсяг доходів товариства.

Все ж з метою оптимізації податкового навантаження на підприємство варто підвищити рівень платіжної дисципліни та уникати у майбутньому заборгованості перед бюджетом та позабюджетними фондами. Протягом аналізованого періоду ТОВ «Поділля Флай-Буд» значно скоротило обсяг заборгованості перед бюджетом, обсяг якої на кінець 2022 року складав 15 тис. грн, що є позитивною тенденцією.

Проаналізувавши специфіку оподаткування малого підприємництва, визначивши переваги та недоліки спрощеної та загальної систем оподаткування пропонуємо концепцію реформування системи оподаткування доходів суб'єктів малого підприємництва.

Список використаних джерел

1. Open Budget. Місцеві бюджети. Доходи. Бюджет Хмельницької області. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://openbudget.gov.ua/local-budget/15201100000/local-incomes> (дата звернення: 17.10.2021).
2. Апостолюк О. Ю. Напрями вдосконалення оподаткування малого підприємництва в Україні / О. Ю. Апостолюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2016. – №7. – С. 93–97.
3. Безус А.М. Розвиток підприємств малого бізнесу в Україні / А.М. Безус, К.В. Шафранова // Вісник КНУТ. Проблеми розвитку економіки. – № 3(99). – 2016.– С. 7 – 17.
4. Бобиль В. В. Оподаткування малого бізнесу: нормативно-організаційний аспект / В. В. Бобиль, О. А. Топоркова // Review of Transport Economics and Management. – 2019. – Вип. 1 (17). – С. 35–47
5. Букреєва Д.С. Удосконалення механізму розвитку малого бізнесу в Україні: податково-інтеграційний аспект/ Д.С. Букреєва // Економічний простір. – 2016. – № 109. – С. 85–97.
6. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
7. Грановська І.В. Сучасний стан розвитку оподаткування малого бізнесу в Україні / І.В. Грановська // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво – 2021. – № 3(120). – С. 114-121
8. Гусєв А. О. Єдиний податок в Україні: економічна сутність та особливості обліку / А.О. Гусєв // Ефективна економіка. – 2021. – № 10.– [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9443>

9. Демиденко В. І. Удосконалення інституційних умов оподаткування суб'єктів малого підприємництва / В.І. Демиденко // Економіка та держава. – 2018. – № 6. – С. 123–126.
10. Економіка підприємства: навчальний посібник. / Л. О. Болтянська, Л. О. Андрєєва, О. І. Лисак. – Херсон:ОЛДПЛЮС, 2015. – 668с
11. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#n9>
12. Звіт про виконання бюджету Хмельницької області у 2020 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2021/03.pdf>
13. Звіт про виконання бюджету Хмельницької області у 2021 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2022/02.pdf>
14. Звіт про виконання бюджету Хмельницької області у 2022 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.adm-km.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04.pdf.pdf>
15. Капуста М. Особливості оподаткування суб'єктів малого підприємництва / М. Капуста, І. Сидорчук // Матеріали всеукраїнського економічного студентського форуму присвяченого 50-річчю Факультету економіки і управління Хмельницького національного університету. – Хмельницький, 2023
16. Коба О. В. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування: особливості застосування, проблеми та напрями їх вирішення / О.В. Коба. Ю.Л. Шинкар // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2019. – Вип. 25, ч. 1. – С. 116–120.
17. Ковальчук І. С. Аналіз рівня оподаткування суб'єктів малого підприємництва в Україні / І.С. Ковальчук // Modern Economics. – 2017. – № 5. – С. 29-35.

18. Кубіній Н. Ю. Методичні аспекти аналізу доходу підприємства / Н. Ю. Кубіній, О. В. Данайканич, В. В. Кубіній // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. – 2020. – Вип. 1. – С. 97-102.

19. Лебеда М. О. Оподаткування малого підприємництва: зарубіжний досвід та проблематика України / Лебеда М.О. // Фінанси, облік і аудит. – 2017. – Вип. 2. – С. 97–109.

20. Левін В.І. Удосконалення оподаткування малого і середнього бізнесу в контексті євро інтеграційного вектору розвитку України / В.І. Левін // . Наукові праці НДФІ. – 2014. – № 4(69). – С. 134–140.

21. Лещенко Р. М. Напрямки вдосконалення оподаткування малого підприємництва: євроінтеграційний аспект / Р. М. Лещенко, А. А. Наум // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2017. – Вип. 43. Т. 2. – С. 72–7

22. Луценко І.С. Оподаткування платників єдиного податку в сучасних умовах впровадження податкової реформи / І.С. Луценко // Економіка та держава. Економічні науки. – 2020. – № 6. С. – 131-135.

23. Маріхін К. В. Правове регулювання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності / К.В. Маріхін // Держава та регіони. – 2015. – № 4. – С. 14–21.

24. Мельничук І.І. Діяльність суб'єктів малого бізнесу: податковий аспект / І.І. Мельничук // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2019. – № 4 (20). – С. 380-386

25. Мірошниченко О.В. Перспективи розвитку спрощеної системи оподаткування в умовах невизначеності / О.В. Мірошниченко, М.В. Монастирук // Вісник СумДУ. Серія «Економіка». – 2022. – № 4. – С. 312-319

26. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затверджено наказом Мінфіну України від 7.02.2013. № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

27. Онісіфорова В. Ю. Спрощена система оподаткування: сучасний стан, переваги, недоліки та перспективи / В. Ю. Онісіфорова, В. К. Сідельнікова

// Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2019. – № 2. – С. 158-166

28. Офіційний веб-сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tax.gov.ua/>

29. Побережець О.В. Вплив державної податкової політики на конкурентоспроможність суб'єктів малого підприємництва в Україні / О.В. Побережець, В.В. Шмагіна, А.О. Гусев // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2021. – Том 21, вип. 1 (47). – С. 49-69.

30. Податковий кодекс України від 02.12.2010 року № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n6944>

31. Сидоренко Р. Напрями вдосконалення спрощеної системи оподаткування, обліку і звітності в Україні / Р. Сидоренко, С. Зеленко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 2(164). – С. 366-372.

32. Славкова А. А. Природа доходів малого підприємництва та теоретичні основи їх оподаткування / А. А. Славкова, М. О. Лебеда // Бізнес Інформ. – 2018. – № 10. – С. 152-157.

33. Соболева І. В. Порівняльний аналіз практики обліку й оподаткування суб'єктів малого та мікропідприємництва в Україні та країнах ЄС / І.В. Соболева, А.А. Козаченко // Економіка і суспільство. – 2018. – Випуск 19. – С. 1340–1344.

34. Соболева І. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва на спрощеній системі (на прикладі торговельних підприємств) / І. Соболева, О. Пішенін // Науковий вісник МНУ ім. В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2018. – № 2 (11). – С. 188–191.

35. Солованюк С. М. Спрощена система малого бізнесу в Україні / С. М. Солованюк // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2017. – № 2 (24), 2 т. – С. 126–129

36. Ткачик Л.П. Спрощена система оподаткування як інструмент агресивного податкового планування / Л.П. Ткачик, О.Я. Бешко // Молодий вчений. Економічні науки. – 2018. – № 2 (54). – С. 758-763.

37. Точиліна І. В. Оподаткування суб'єктів малого підприємництва в умовах викликів цифрової економіки / І.В. Точиліна // Ефективна економіка. 2019. – № 4. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7017>.

38. Хоча Н.В. Критерії вибору елементів спрощеної системи обліку та звітності малими підприємствами / Н.В. Хоча // Економічний аналіз. – 2018.– №1, Том 28. – С. 286–293.

39. Юрчишена Л.В. Аналіз єдиного податку у формуванні доходів місцевих бюджетів України/ Л.В. Юрчишена, О.Ю. Саницька // Фінанси, облік, банки. – 2019. – № 1 (24). – С. 169-178.

40. Юшко С. Роль податкових надходжень у формуванні доходів бюджету / С. Юшко // Світ фінансів. – 2019. – № 3(60).– С.139 – 149

41. Яворська Т.І. Теоретичні аспекти сутності доходів та їх класифікація / Т.І Яворська, О.О. Соболевська // Збірник наукових праць ТДАТУ імені Дмитра Моторного. Економічні науки. – 2020. – 2 (43). – С. 101-107

42. Ярошевич Н. Б. Розвиток малого бізнесу в Україні: сучасний стан і податкові аспекти стимулювання. / Н.Б. Ярошевич, І.Ю. Кондрат, М.В. Ливдар // Приазовський економічний вісник. – 2019. – Випуск 2(13). – С. 331-339.

Додатки